

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq

Ulloq: 22. oktober 2024

J. nr.: 01.25.01/24EM-LABU-00013

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap UKA2024/13 pillugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisumut apeqquatai

- Ataatsimiititaliap inatsisissatut siunnersuummik suliarinninnermini atugassatut apeqquteqarnissani aalajangiuppa allakkatigut akissummik tigusaqarnissani siunertaralugu. Matuma kinguliani allassimasut paasissutissiissutigineqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq:

1. Naalakkersuisut ilisimatitsissutigaa inatsisissatut siunnersuummi naliginnaasumik nassuiaatini ima allaqqasoq, aaqqissusseqqinnerup kommunit aningaasaqarnerannut sunniutissai ataatsimut isigalugu 182,6 mio. kr.-inik aningaasaqarnikkut kinguneqartitsissasut, tassunga ilanngullugit inummut ilanngaatiq qaffanneqarneranit iluanaarutaasunit 150,2 mio. kr.. Naalakkersuisut ulloq 4. oktober 2024 §37 naapertorlugu apeqquteqaammut akissuteqaatiminni ilisimatitsissutigaa inummut ilanngaatiq qaffanneqarneranit akileraarutinit ilanngaatiqanngitsumik iluanaarutissat appariaateqarnissaa ataatsimut isigalugu kommuninut 150,3 mio. kr.-inik¹ naleqartussaasoq. Inatsisissatut siunnersuutip piviusunngortinneqarneratigut kommunit aningaasaqarnerat qanoq eqqorneqassanersoq pillugu kisitsisitavii ataatsimiititaliamit paasissutissiissutigeqquneqarput, tassunga ilanngullugu kommunit ataasiakkaat aningaasaqarnerat aaqqissusseqqinnermit qanoq sunniuteqarfigineqassanersoq.
2. Inummut ilanngaatiq qaffanneqarnera peqqutaalluni kommunit aningaasartuutaannut taarsiissuteqarnissamut periarfissaqartoq Naalakkersuisut eqqaaneqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, taamatullu taarsiissuteqartarnissaq kommuninut tapiissutit isumaqatiginninniutigineqalerpata ilanngunneqarsinnaassasut. Taamatut taarsiissuteqartarnissaq qanoq aningaasalersorneqartassanersoq pillugu Naalakkersuisut eqqarsaasersuutaannik kiisalu taamatut taarsiissuteqartarnissaq qanoq isikkoqartinniarneqarnersoq pillugu Naalakkersuisut eqqarsaasersuutaannik ilisimatitsissuteqartoqarnissaa ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.
3. Siunnersuummi matumani aningaasartuutaasussat matussusernissaat eqqarsaatigalugu aningaasalersuinissamut periarfissat allat suut Naalakkersuisunit isumaliutigineqarsimanersut, tassunga ilanngullugu kommunit iluanaarutaasussanit annaasaqarnerat, qulaani allaqqasunut ilanngullugu ilisimatitsissuteqartoqarnissaa ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Assersuutigalugu sulisoqarnermut akitsuutip

¹ [197 2024 skattereform hans svar.pdf \(ina.gl\)](#)

qaffaavigeqqinnissaa Naalakkersuisunit isumaliutigineqarsimava, taamaalilluni taanna, ernereermermi aningaasaateqarfimmut tapiissutit ilanngutereerlugit, sulisitsisunut namminersortunut 2,5 pct.-imut inissittussanngorlugu?

4. Naggataatigullu inatsisissatut siunnersuutip matumani pineqartup ataavartumik aningaasalersorneqarnissaa, aamma ukiut tulluuttut sisamat qaangiuppata, Naalakkersuisunit qanoq qulakkeerniarneqarnersoq pillugu itinerusumik nassuiaateqartoqarnissaa ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Apeqqutinut siuliani allassimasunut allakkatigut akissutit (kalaallisut danskisullu) sapinngisamik piaarnerpaamik tiguneqarnissaat ataatsimiititaliamit qinnutigineqarpoq. Akissut ataatsimiititaliap allattaannut ukununnga qarasaasiakkut nassiateqquneqarpoq: saam@ina.gl aamma jovag@ina.alla.gl

Apeqqutit siuliani allassimasut – nipangiussisussaaneq eqqarsaatigalugu – oqaasinngorlugit akineqartariaqartut Naalakkersuisut naliliippata, tamanna sapinngisamik piaartumik nalunaarutigeqquneqarpoq, tassungalu ilanngullugu ilisimatitsiffiusumik ataatsimiinnerujunnartumut ulluliussassatut siunnersuuteqarluni.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Peter Olsen

Aningaasaqarnermut Akileraarnermullu Ataatsimiititaliap siulittaasua

Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaa

-/ Maani

Ataatsimiititaliap akileraartarnikkut aaqqissuusseqqinnermut apeqqutaanut akissutit

Brevdato: 8-11-2024
Sagsnr. 2024 - 1361
Akt id. 24710529

Manna Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaata UKA2024/13-imut apeqqutai akineqarput. Apeqqutit issuarneqarput immikkullu akineqarlutik.

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalackersuisut.gl

1. Naalakkersuisut ilisimatitsissutigaa inatsisissatut siunnersuummi naliginnaasumik nassuiaatini ima allaqqasoq, aaqqissuusseqqinnerup kommunit aningaasaqarnerannut sunniutissai ataatsimut isigalugu 182,6 mio kr.-inik aningaasaqarnikkut kinguneqartitsissasut, tassunga ilanngullugit inummut ilanngaatiq qaffanneqarneranit iluanaarutaasunit 150,2 mio. kr.. Naalakkersuisut ulloq 4. oktober 2024 §37 naapertorlugu apeqquteqaammut akissuteqaatiminni ilisimatitsissutigaa inummut ilanngaatiq qaffanneqarneranit akileraarutinit ilanngaatitaqanngitsumik iluanaarutissat appariaateqarnissaa ataatsimut isigalugu kommuninut 150,3 mio. kr.-inik¹ naleqartussaasoq. Inatsisissatut siunnersuutip piviusunngortinneqarneratigut kommunit aningaasaqarnerat qanoq eqqorneqassanersoq pillugu kisitsisitavii ataatsimiititaliamit paasissutissiissutigeqquneqarput, tassunga ilanngullugu kommunit ataasiakkaat aningaasaqarnerat aaqqissuusseqqinnermit qanoq sunniuteqarfigineqassanersoq.

Akissut:

Allanneqareersutut inatsisissatut siunnersuut, kommunit karsii akileraarutinit iluanaarutikinnerannik, suliffeqarnermullu akitsuummumut aningaasartuuteqarnerunerannik kinguneqassaaq.

Kommuninut agguarlugu siunnersuutip iluanaarutinit sunniutissai imaassagunarput:

Nalunaarsuiffik 1: Iluanaarutinit sunniut

Kommune	Iluanaarutinit sunniut / aningaasartuutaanerusut (mio. kr.)	
	Inummut ilanngaatiq qaffannera	Suliffeqarnermut akitsuutip qaffannera
Kommune Kujalleq	17,0	3,2
Kommuneqarfik Sermersooq	63,4	9,0
Qeqqata Kommunia	23,9	4,2
Avannaata Kommunia	29,2	5,6
Qeqertalik Kommunia	16,8	3,5
Katillugit	150,3	25,4

¹ [197_2024_skatterreform_hans_svar.pdf \(ina.gl\)](#)

Najoqqutaq: Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup 2022-mut isertitanut paasissutissaatai, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfiup naatsorsugai.

Suliffeqarnermut akitsuummumt naatsorsukkanut tunngaviit misissoqqissaaraanni, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfiup suliffeqarnermut akitsuutip qaffannerata kommuninut pissarsiaannik naatsorsueriaaseq pitsaaneq kingorna nassaarivaa. Suliffeqarnermut akitsuummumt naatsorsuusiq siuliani allaqqasq 2022-mi suliffeqarnermut akitsuummumt akiliutigineqavissut aallaavigalugit naatsorsorneqarpoq, taamaammallu naatsorsugaq annikinnerusumik inatsisissatut siunnersuutip nassuiaataani nalinginnaasumi naatsorsukkanit, aningaasarsiat annertussusiannik tunngaveqartumit allaanerussuteqarluni. Periutsip allanngornera tamanna eqqornerusumik takutitsisoq, periutsimilli allanngineq aamma assigiinngissummik pilersitsisinnaasoq suliami naliliutaavoq. Tamanna soorlu tassaasinnaavoq, akitsuummit iluanaarutip naatsorsornera akitsuummik akiliisussaataitasup akilersuiunnaarneratigut akiliisinnaajunnaarneratigulluunniit, iluanaarutit anguneqartunit nikingassuteqarnera. Suliffeqarnermut akitsuummit ataatsimut iluanaarut pingaarnertut allanngunngilaq, kommunilli qaffaasoqarnerani aningaasartuuteqarnerunissaat, naatsorsuinermi tunngaviit pitsaanagerusut tunngavigalugit 35,7 mio. kr.-nit 25,4 mio. kr.-nut appassaaq. Erseqqissaaneq aqqissuusseqqinnerup ataatsimut inerneranut aningaasaqarnikkut kingunerisassaqaqngilaq, periusaasimasullu attatiinnarnera kommunit suliffeqarnermi akitsuummumt akiliinerunerannik aamma kinguneqarsimassanngikkaluarpoq. Taamaalilluni matumani inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarnerata kingorna ilaatigut naatsorsukkat pitsaassusiisa qulakkeernissaanik kissaateqartoqarnera, ilaatigullu paasissutissat sulissutiginnissaannut piffissaqarnerusimanerup malitsigisaanik pitsaanagerusumik eqqornerusumillu naatsorsuisoqarnera pineqarpoq.

Aqqissuusseqqinneq suliffeqarnerup pilerinarnerulernissaanik suliffeqartullu amerlinissaannik siunertaqarmat, sunniutit akileraarutini iluanaarutitut pitsaasumik sunniuteqarnissaat ilimagineqarpoq, taamaalillunilu aamma kommunit aningaasaqarnerannut aamma pitsaasumik kinguneqassallutik.

Ilaatigut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap politikikkut soqutiginninnera tunuliaqutaralugu, siunnersuutip sunniutaasa nutartikkamik naatsorsuusiornissaat suliariniarneqarpoq. Naatsorsukkami nutartikkami inatsisissatut siunnersuutip piareersarneranut atatillugu siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisaanik nalilerneranni nangaasumik periuseqartoqarpoq, tasanilu allannguutit pitsaasumik sunniutai isiginiarneqannginnissaat suliami kissaataavoq, nunatsinnimi pissusilersuutit pillugit immikkut ilisimatusarnernik il.il. sunniutit naatsorsornissaannut tunngaviusinnaasunik pigisaqartoqaqngimmat.

Akileraartarnermut aqqissuusseqqinnerup kommuninut iluanaarutitigut sunniutissaasa naapertuilluarmut eqqortumillu naatsorsornissaannut Inatsisartuni Aningaasaqarnermullu Akileraartarnermullu Naalakkersuisumi politikikkut soqutiginnittoqarnera tunuliaqutaralugu, maanna siunnersuutip sunniutissaanut naatsorsuusianik suliaqartoqarpoq. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik naatsorsukkanik taamaattunik isumaginninnissamut naammassinninnaassuseqaqngilaq, taamaammallu naatsorsukkat avataanit siunnersuisoqarfimmit tutsuigineqartumit HBS Economicsimit, ilaatigut akileraartarnermik allannguinerit aningaasaqarnikkut kingunerisassaannik naatsorsuisarnermik immikkut ilisimasalimmit suliarineqarput. Tamanna

tunuliaqutaralugu maanna akileraartarnermut aaqqissusseqqinnerup kommuninut tamanut aningaasaqarnikkut kingunerisassanik nutaanik naatsorsorluakkanillu pigisaqartoqalerpoq, tassani aaqqissusseqqinnerup sunniutai tulliuttut ilanngullugit.²

Inatsisissatut siunnersuutip imarisai pingaarnerit pingasut sunniutai naatsorsorneqarput:

- Inummut ilanngaatiq qaffannera
- Sulinerimut ilanngaatiq qaffannera allanngortinneralu
- Suliffeqarnermut akitsuutip qaffannera.

Kommuninut iluanaarutitigut sunniutit – Aaqqissusseqqinneg tamakkiisumik atuutilerpat naatsorsukkat ineneri (pissusilersuutit allannguinerullu isertitanut sunniutaasa pisortanut sunniutaat)

Nalunaarsuiffik 2: Sunniutit aamma pissusilersuutit kingorna kommunit iluanaarutaannut sunniutit

Mio. kr.	Inummut suliffeqarnermullu ilanngaatiq allanngortinnera	Suliffeqarnermut akitsuutip allanngortinnera	Ataatsimut
Iluanaarutininut sunniutit	150,2		150,2
Aningaasarsianut sunniutit kingorna iluanaarutininut sunniutit	150,2	11,8	162,0
Sunniuteqaatit	-38,6	1,8	-38,1
- Suliffeqarnermi peqataaneq	-34,9	0,9	-35,1
- Qanoq sulitigisoqarnera	-3,7	0,9	-3,0
Aningaasarsianut sunniutit kingorna iluanaarutininut sunniutit aamma pissusilersuutit	111,6	12,3	123,9

Najoqqutaq: HBS Economicip siunnersuummi nassuiaatit nalinginnaasut toqqammavigalugit naatsorsugai. Nalunaarsugaq: Naatsorsukkani Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu aningaasartuutaanerusut isiginiarneqanngillat, suliffeqarnermut akitsuutip qaffasinnerusup kingunerisassai. Naatsorsukkat 2022-mi isertitanut paasissutissat il.il. toqqammavigalugit naatsorsorneqarput

Ukiuumut ataatsimut iluanaarutitigut annaasat 150,2 mio. kr.-ussasut nalunaarsuummi allaqqavoq, tassani suliffeqarnermi akitsuuummut aningaasartuutaanerusut minillugit, taamaattoq iluanaarutininut sunniutit kingorna annaasat 123,9 mio. kr.-unissaat naatsorsuutaavoq (2022-mi akit).

Taakku 2025-mut akinut naatsorsoraanni sunniutillu ukiut arfinilinni ilanngukkaanni, tamanna kommunit ataatsimoortumik tapiissutaannut ima sunniuteqassaaq:

Akileraartarnermik aaqqissusseqqinnermik inatsisissatut siunnersuutip kommunit iluanaarutaannut sunniutissaatut ilimagisat (2025-mi akit).

Nalunaarsuiffik 3: Ataatsimoortumik tapiissutinut allannguutit 2025-mi akit tunngavigalugit

Mio. kr.	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Pissusilersuutit allanngornerisa kingorna ataatsimoortumik tapiissutit allannguutaat	158,7	153,9	149,2	144,4	139,6	134,8

² Paatsuungasoqaqqunagu erseqqissaatigineqassaaq naatsorsukkat ilaatigut qallunaat finansiministeriaani periutsit aallaavigalugit tunngaveqarnerat oqaatigineqassaaq, taamaammallu naatsorsukkat nunatsinni aningaasaqarnikkut atugassarititanut tunngatillugu tunngaviumik nangaassuteqarput.

Kommuninut iluanaarutitigut sunniutit – toqqammaviit

- 2022-mi kommuninut akileraarut agguaqatigiissillugu 33,2 procentiummat, akileraarutinullu ataatsimut akiliutaasoq 43,2 procentiulluni, kommuninut pissusilersuutini sunniutit pisortat ingerlatsivianni ataatsimut sunniutinit 76,9 (33,2/43,2) procentiunissaat ilimagineqarpoq.
- Peqatigisaanik kommunit akitsuutitigut isertitanit toqqaannartumik pissarsisanginnerat ilanngunneqarpoq, taamaammallu aningaasarsianut sunniutit kingorna iluanaarutinut sunniutit kommuninut 0 procentiunissaat ilimagineqarpoq.
- Kommunit suliffeqarnermut ilanngaammik akiliinermut atatillugu aningaasartuuteqannginnerat ilanngunneqarpoq.
- Taamattaq kommunit ikiorsiissutinik aningaasartuuteqartuusarnerat ilanngunneqarluni.

Paatsuungasoqaaqqunagu erseqqissaatigineqassaaq, inatsisissatut siunnersuutip sunniutissaanik naatsorsuinermit Namminersorlutik Oqartussat akileraartarnermik aqqissuusseqqinnermut aningaasartuutai aamma ilaammata. Tamanna pillugu ataatsimiititaliamut nalunaaruteqarnissaq siunertaralugu naatsumik allakkialortoqassaaq, ilanngussaq 1 takuuk.

2. **Inummut ilanngaatiq qaffanneqarnera peqquataalluni kommunit aningaasartuutaannut taarsiissuteqarnissamut periarfissaqartoq Naalakkersuisut eqqaaneqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, taamatullu taarsiissuteqartarnissaq kommuninut tapiissutit isumaqatiginninniutigineqalerpata ilanngunneqarsinnaassasut. Taamatut taarsiissuteqartarnissaq qanoq aningaasalersorneqartassanersoq pillugu Naalakkersuisut eqqarsaasersuutaannik kiisalu taamatut taarsiissuteqartarnissaq qanoq isikkoqartinniarneqarnersoq pillugu Naalakkersuisut eqqarsaasersuutaannik ilisimatitsissuteqartoqarnissaa ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.**

Akissut:

Naalakkersuisut arlaleriarlutik oqaatigereernerattut, kommunit akileraartarnermik aqqissuusseqqinnermut ilanngaatiq kingorna aningaasartuutaannik taarsiinissamut tunngatillugu, kommuninik ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatiginninniarnikkut aqqiiviginiarneqassasoq. Kommunit akileraartarnermik aqqissuusseqqinnermut ilanngaatiq kingorna aningaasartuutai nalunaarsuiffik 3-mi allaqqapput. Nalunaarsuiffimmi takuneqarsinnaavoq, kommunit akileraartarnermik aqqissuusseqqinnermut aningaasartuutaannut taarsiissutissat 2025-mi 158,7 mio. kr.-ussasut. Tamanna konto pingaarneq 20.11.51 *Aqqissuusseqqinnerit sunniutaatigut* aningaasalersorneqassaaq, tamatumani akileraartarnermik aqqissuusseqqinnermut ukiumut 236,9 mio. kr.-nik sillimmasiisoqarluni. Taamaasilluni AIS25-mi kommuninut taarsiinissamut naammattumik aningaasaliisoqarpoq.

3. **Siunnersuummi matumani aningaasartuutaasussat matussusernissaat eqqarsaatigalugu aningaasalersuinissamut periarfissat allat suut Naalakkersuisunit isumaliutigineqarsimanersut, tassunga ilanngullugu kommunit iluanaarutaasussanit annaasaqarnerat, qulaani allaqqasunut ilanngullugu ilisimatitsissuteqartoqarnissaa ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.**

Assersuutigalugu sulisoqarnermut akitsuutip qaffaavigeqqinnissaa Naalakkersuisunit isumaliutigineqarsimava, taamaalilluni taanna, ernereermermi aningaasaateqarfimmut tapiissutit ilanngutereerlugit, sulisitsisunut namminersortunut 2,5 pct.-imut inissittussanngorlugu?

Akissut:

Aaqqissuusseqqinneq nassuiarneqareertutut siunnersuummilu nassuiaatini nassuiarneqartutut aningaasalersugaammat, aningaasalersuutaanerusussanik pissarsinissaq pisariaqartinneqanngilaq. Taamaammat siunnersuutip saqqummiunneqartup aaqqissornerani aningaasalersuutissanik allanik isumaliuteqartoqanngilaq.

Suliffeqarnermut akitsuutip qaffannissaanik siunnersuutaareersoq Naalakkersuisut naleqquttuutippaat, tassungalu atatillugu kommunit aamma suliffeqarnermut akitsuummum akiliisarnerat inussiarnersumik eqqaasitsissutigissallugu, taamaammallu kommunit iluanaarutaasa apparnerisa suliffeqarnermut akitsuutip qaffanneratigut matussusernissaat naapertuuttuosorinarnani.

- 4. Naggataatigullu inatsisissatut siunnersuutip matumani pineqartup ataavartumik aningaasalersorneqarnissaa, aamma ukiut tulliuuttut sisamat qaangiuppata, Naalakkersuisunit qanoq qulakkeerniarneqarnersoq pillugu itinerusumik nassuiaateqartoqarnissaa ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.**

Akissut:

2025-mut Aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnermik aningaasalersuutissatut kontomi pingaarnermi 20.11.51 *Aaqqissuusseqqinnerit sunniutaat* ukiumut 236,9 mio. kr.-t immikkoortinneqarput. Aningaasat taakku allannguutissatut siunnersuutissaq, 2025-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip pingajussaaneerseqarnera sioqqullugu saqqummiunneqartussami, aningaasanut inatsimmi kontonut pineqartunut, tassani kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit suliffeqarnermullu ilanngaata ilanngullugit, immikkoortinneqassapput. Aningaasanut inatsimmik nutaamik saqqummiussisoqarpat, akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnerup sunniutai kontoni pingaarnerni tamani iluanaarutissatut missingiusiat ilaattut ilanngunneqassapput. Tamanna piffissap aningaasanut inatsiseqarfiusup naanerani aningaasaliissutit ukiup tulliani aningaasanik inatsimmik nutaamik allamik piffissaliisumik peqartoqalerpat ingerlateqqinneqarneranni pissaaq. Assersuutigalugu AI2025 ukiumut 2025-2028-mut atuuppoq, AIS2026-li suliarineqarpat taava 2028-mi aningaasaliissutit AI2025-meersut AI2026-mi 2029 assigissavaa. Tamanna aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutini tamani atuuppoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Erik Jensen

Ilanngussaq 1: Sunniutissat pillugit allakkiaq

Allakkiaq Notat

Brevdato: 08-11-2024
Sagsnr. 2024 - 1361
Akt id. 24767945

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Ilanngussaq 1 Akileraartarnermik aqqissuusseqqinnermi iluanaarutit allanngorneri pillugit

Tulliuttut HBS-imit akileraartarnermik aqqissuusseqqinnerup sunniutai pillugit
naatsorsorneqarput.

Manna ilanngussami kisitsisit siusinnerusukkut akileraartarnermik
aaqqissuusseqqinnerup naatsorsorneqarnerani kisitsisinit nikingassuteqarnerisa
eqqumaffigineqartariaqarpoq. Tamanna kukkuneramik tunngaveqanngilaq, kisitsisinilli
suliaqarnermi piffissaqarluarnerup pisinnaalersitaanik pitsaanerusumik eqqornerusunillu
naatsorsuinermi tunngaveqarnermik takussutissiilluni.

Pisortat ingerlatsiviat

Akileraartarnermik aqqissuusseqqinnermut inatsisissatut siunnersuut pisortat
ingerlatsiviannut ukiumut 209 mio. kr.-t missaannik iluanaarutitigut annaasaqartitsissaaq.

Inummut ilanngaatiq qaffannera kiisalu sulinermit ilanngaammik qaffaaneq
allannguinerlu ukiumut 336 mio. kr.-t missaannik iluanaarutitigut annaasaqartitsissasoq
ilimagineqarpoq, suliffeqarnermullu akitsuutip qaffannera ukiumut 127 mio. kr.-nik
iluanaarutit annertusinerannik malitseqassasoq ilimagineqarpoq.

Naatsorsukkani nutaani suliffeqarnermut akitsuutip qaffannera piffissap ingerlanerani
aningaasarsianut tutsinneqassaaq, procentilu aaqqiissutaasoq aqputigalugu
ikiorsiissutinit isertitanut tussasoq takutinneqarpoq. Tamatuma akileraartartut
akileraarusiinnermut akitsuusiinnermullu tunngaviat neriortissavaa, akileraarutitigullu
isertitat apparnerannik malitseqassalluni. Akerlianik tamanna ikiorsiissutinit isertitat
annikillineqarnissaannut pissutissaqalersitsivoq. Suliffeqarnermut akitsuutip
qaffaassutimi affaata aappaa, suliffeqarfiit namminersortut iluanaarutaannut
tutsinneqarnissaa tunngavissaatinneqarpoq. Ataatsimut isigalugu tamatuma
suliffeqarnermut akitsuutip qaffanneqarneranit iluanaarutaanerusussatut ilimagineqartup
annikillinera kingunerissavaa. Taamaammat allannguinerit sunniutaasa kingorna
sulisussaqaarnermullu malitseqaataasumik sunniutit sioqqullugit, aqqissuusseqqinneq
ukiumut ilanngaaseereerluni 195 mio. kr.-t missaannik iluanaarutikinnerulersitsissasoq
ilimagineqarpoq.

Annertuseriaammi (suliffeqanngitsut amerlanerusut sulilernerini) malitseqaataasumik
sunniutit (allannguinermi sunniutit) iluanaarutikinneruneq ukiumut 36 mio. kr.-nik
annikillisissagaa ilimagineqarpoq. Sunniut sulinermit ilanngaammik ingerlanneqarpoq,

taanna ingammik annertuseriaammi sulisussat amerlinerannik kinguneqassasoq ilimagineqarpoq, taamaattoq aamma inuit sulinerulernerisigut sulisussatigut pitsaasumik sunniuteqassasoq ilimagineqarpoq. Akerlianik suliffeqarnermut akitsuutip allangornerani sunniutit (allanguinermi sunniutit ilanngullugit) pitsaanngitsuunissaat ilimagineqarpoq, taamaattoq killilimmik.

Allanguinerit sunniutaasa pissusilersuutillu kingorna akileraartarnermik aqqissusseqqinnermik inatsissatut siunnersuut pisortat ingerlatsiviannut tamarmut ilangaaseereerluni ukiumut 159 mio. kr.-t missaannik iluanaarutikinnerunermik kinguneqartussatut ilimagineqarpoq.

Nunatta Karsiata iluanaarutaanut sunniutit 2022-mi akit aallaavigalugit – aqqissusseqqinneq tamakkiisumik atuutilerpat naatsorsukkat inernerit (pissusilersuutit allanguinerillu sunniutaat ilanngullugit)

Mio.kr.	Inummut suliffeqarnermilu ilanngaammik allanguineq	Suliffeqarnermut akitsuummik allanguineq	katillugit
Iluanaarutitut sunniut	335,6	-126,7	208,9
Aningaasarsianut tutsitserernerup kingorna iluanaarutitut sunniut	309,4	114,6	194,8
Sunniutit	-37,1	0,9	-36,2
- Suliffeqarnermi peqataaneq	-33,2	-0,2	-33,4
- Qanoq agguaqatigiissillugu sulisoqartigenera	-3,9	1,1	-2,8
Allanguinermi sunniutit pissusilersuutillu kingorna iluanaarutitut sunniutit	272,3	-113,7	158,6

Nalunaarsugaq: Iluanaarutitut sunniut 335,6 mio. kr.-t akileraartarnermik aqqissusseqqinnerup iluanaarutitut sunniutissaatut naatsorsorneqaaqaartumut 366 mio. kr.-mut naapertuuppoq. Manna takussutissami missingiussaaqaartumilu kisitsisit assigiinngissutaat tassaavoq, manna takussutissiivimmi kisitsisit 2022-mi paasissutissat akillu malillugit naatsorsorneqarnerat, missingiussaaqaartullu 2022-mi paasissutissanik 2025-milu akinik tunngaveqarluni naatsorsorneqarnera. Missingiussat nutaat eqqornerusutut isigineqarput.

Akileraartarnermik aqqissusseqqinnerup sunniutai qaffakkiartussapput. Taamaamat iluanaarutitut ataavartumik sunniut ukiut arlallit qaangiuppata aatsaat malunnarsissaaq, kingornalu taamatut siunissami annertussuseqassalluni. Iluanaarutitut sunniutissatut ilimagineqartoq tulliuuttumi takussutissiarineqarpoq.

Akilaartarnermik aqqissuussegginneq pillugu inatsissatut siunnersuutip Nunatta Karsiata iluanaarutaanut sunniutissaatut ilimagineqartoq, mio. kr.-ngorlugit ukiumut (2022-mi akit).

Mio. kr.	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Pissusilersuutit kingorna iluanaarutini allanngornerit	200,5	192,1	183,8	175,4	167,0	158,6